

Nr 375

Av herr **Franzén**, om vidgad rätt till avskrivning av kostnader för ekonomibyggnader å jordbruksfastighet.

Liksom för all annan byggnation har kostnaderna för uppförande av ekonomibyggnader på jordbruksfastigheter ökats avsevärt under de senaste årtiondena. Dessa kostnader torde sällan eller aldrig bli till fullo avskrivna med tillämpning av gällande procentavdrag. Detta förhållande är till en avgjord nackdel i synnerhet för den jordbrukare, som företar en genomgripande ny- eller ombyggnad av ekonomibyggnaderna och sedan inom en nära framtid försäljer fastigheten. Han får som regel byggnadskostnaderna ersätta blott till en mindre del.

Det nuvarande systemet bidrar till att hålla tillbaka investeringarna i ekonomibyggnader på många jordbruksfastigheter. Procentavdraget, som det nu är utformat, är som regel alldeles otillräckligt för att möjliggöra en avskrivning av det kapital som lagts ner i byggnaderna. Några möjligheter att få placera någon del av inkomsten på ett investeringskonto för byggnadsändamål, av liknande art som skogskontona, finns inte heller. Följden blir att många jordbrukare tvingas tära på byggnadskapitalet. I stället för att låta uppföra nybyggnader av den beskaffenhet och utformning, som det moderna och rationella jordbruket kräver, nödgas många jordbrukare reparera sina många gånger otidsenliga och tungarbetade ekonomibyggnader, så länge detta är möjligt. Det befintliga byggnadsbeståndet försämras därför efter hand. I många fall leder det till att det vid försäljning av fastigheten blir omöjligt att finna en köpare, som kan finansiera en upprustning av byggnadsbeståndet. Följden blir att fastigheten försvinner som självständig brukningsdel.

Det nuvarande systemet med procentavdrag är måhända enkelt ur taxeringssynpunkt. För den enskilde jordbrukaren innebär det emellertid avsevärda nackdelar liksom det, såsom anförts, även får allvarliga samhälleliga återverkningar beträffande byggnadsbeståndet. Det synes mig därför böra ändras och kompletteras för att bli i bättre överensstämmelse med nuvarande krav. Procentavdraget bör bibehållas för jordbruksfastighet intill dess nybyggnad sker. Då bör finnas möjlighet att inrätta en avskrivningsplan för byggnationen. Inom en viss ram bör avskrivningarna vara fria i syfte att möjliggöra för den skattskyldige att vid tiden för och närmast efter byggnationen företa större avskrivningar och i övrigt anpassa avskrivningarna efter rådande konjukturer och inverkan förhållanden.

Den uppgjorda avskrivningsplanen skall sedan följa fastigheten. Vid försäljningen av denna bör således köparen få vetskap om vilka avskrivningar som gjorts på byggnadsbeståndet och vilka som återstår.

Systemet med en avskrivningsplan för ekonomibyggnaderna på jordbruksfastigheterna bör kompletteras med möjlighet att upprätta ett investeringskonto före det en planerad investering utföres. Förutom att jordbrukaren därigenom skulle kunna avsätta pengar för en framtida om- eller nybyggnad av ekonomibyggnaderna, skulle en jämnare beskattning för dem som deklarerar efter kontantprincipen bli möjlig.

För taxeringsförfarandet torde de föreslagna förändringarna inte utgöra någon större belastning. En fördel med dessa är däremot, att man vid taxeringen skulle komma ifrån den många gånger vanskliga uppgiften att avgöra huruvida en viss investering är att betrakta som reparation eller nybyggnad.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om översyn av skattelagstiftningen i syfte att pröva möjligheterna av att införa rätt till avskrivningsplan och investeringskonto för ekonomibyggnader å jordbruksfastighet i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 26 januari 1957

Nils Franzén